

TIPA NKWA ANIGYIE MO

[أكاني - Akan-Twi]

SHEIH ABDUL RAHMANIBIN NASIR
SAADII (ONYAME NHO NO NEMOBO)

ASANTE/TWI KASAMO ATWEREFO]
ABSUL NASIR MOHAMMED
Kwakyerefo] a ohwese maa wotintimiie ne:
MAHMOUD AHMAD MAHMOUD

الوسائل المفيدة للحياة السعيدة

الشيخ/عبد الرحمن بن ناصر السعدي

ترجمة: عبد الناصر محمد

مراجعة: محمود أحمد محمود

Nwoma ye nkyerekyere.

Aseda ewu Nyame baako pe, Npaeb] ene
 asomdwie enka obi a obiara naba nakyi
 (okomhyenee) ene naboaofo] ene nakyetafo]
 aginara ene dee] de sobaepa be de nakye
 ekompim atamooda. [na akyi no:

Na eye nokore sa a nwoma ye a [ye nkyera
 nwoma ya to diin s[:

(AKWANKYERE A AHYEMA W} NKWA TIPA ANIGYIE{ H})

SA'AADATU (Tipa) Asekyere paa mo ye[a wy[
 ne nekor[mo se eye adi[a onipa biara ep[eye
 b]tay[nti a ye de ato nwoma e diin. Na [mom ey[
 ahot anigyie w[wiase astena pa mo a nipa [hwhw[
 [ma niho. Nanaso adwenkyerefo] adi akyinie w] h]
 ena]mo ato ntiasie a [w] tipa anigyie h]. na [kwan
 b[[na y[b[fa atintim so. Y[w]]m] a]m] ahw[
 atintim s[eye sika anaasa agyadie mboaboa ano

b[br[. {na {bi s[ey[honam mo ap]mudin, ene ahoto, ene kr] asomdwi. {bi mo so {hw[no s[ey[agyapadie a [hotie anaa ne kwan so papa ene nimdie pa. na aseise ebi ehwe no se eye nokore agyedia pa ene dwumadie pa ho ene Nyame nitintim ye.

[nye adie a dee nimdiefo] akyeresie ye be wuram] [w] mmere a nimdiefo] agyeatom ew] Nyame som mmera mo gye s[tipa anigyie no akyekyem mmieno.

TIPA ANIGYIE NKYEKYEMO

- Tipa anigyie akyekyem mmieno (2) 1-Tipa anigyie w] wiase mo eye anigyie a nipa b[kom w] mmere bi tieawa ew] nimmere mo a ab[sesa. (ewuo mo no no).

- Tipa anigyie a wo bekom w] wiasa mo daa daa nkwa mo a [so ntwā.
- [mo biara [wura [mo biara mo ew] wiasa [y[sa ara w] atamoda. Na wiasa nkwa a eye tipa a ahyema a [eyef[no wiasa mo no nipa awieye (atamoda) Na [y[nokore [no neye Nyame npeniy[w] agyiefo] no ne Nyame sor]fo] no.

Nyame a obr] biribiara so akano koraani mo s[: Mo m] biara a ob[y[dwumadie pa n o a [y[bariama anaa s[obaa na]y[ogyiedifo] no, y[(Nyame) b[ma no nkwa a [e asete na pa (Nkwa a [yef]) Na y[b[ma no nhyira ak[tua a f[f[[f] [so ne dwumadie a]ba b[y[[y[.

Oh: {y[onua a Nyame ahyira wo afie wah]no dee ben paara en[y[Tipa anigyie (saaabi)? {kwan bp so na ob[faso atintim. Naafie dee b[ne y[Tibone (HYIQaawa)? Na n[b[y[na y[b[ahwiye w] ho:!!!!

- [ye nokor[s[tipa anigyie (saaada) ne nkab]m nyinara [y[Nyame asotie (wo mo b[di Nyame mmra so) ahotie ne Nyame kokroko na afie w] mo b[y[asotie ama Nyame somafo]

Mohamkmed (Nyame asomdwie ne nhyira enka no) a odi mo. Se die [y[nokore s[tibone biara [y[bone [tia Nyame [ne nesoomaee (Mohammed Nyame asomdwie enka no).

Obiara a ob[dei Nyame ene ne komhyeni akyi no m[y[nokore se wadi nkonim a [e[nk]nimdie kesie.

Sura- Ahzaab 71

Na obirara a]be p] Nyame ene ne komhyeni no na [y[no na [y[nokore se wayere year a [y[p[f[[.

Sura-Ahzaab 36.

Nwoma ye a [kota y[[[di [ni mo yie [y[nwomaa [y[(Akwan Kyere a ahye ma w] Nkwa tipa anigyie h]) a [w] Ab]sobodie ne

shaik Absul Rahman- Ibn Nsair Ibn Abdullah Saadii (Nyame enho ne mob]). Anaa se [y[Akwankyere [fa tipa anigyie ahoto mo eyie.

NDIDESO}

NGYENASO} A ESO ENE NENYINI

ENO NO GYEDIE ENE DWUMADI PA A

EBAE

- 1-Ngyinaso] edimo eno ne ye nenyini a y]hwe, [no ne ye nenyini a y[hwe, [no nee: Gyedie ene Dwumade pa, Onyame akano Quaraane mo se:

Obiara a ob[de dwumade pa a [firi nmeema mo anaa s[mmaa mo na oy[ogyide ni na mema no nkwa a [y[nkwa ase tena pa mo, Na ma ma no aketua nhyira a [sine dwumadie a]no [y[y].

Sura – Nahl, 97

Onyame oreboy[amanie [fa aya ye mo a [y[
bohye s[gyidie ene dwumadipa ahoto w]
wiasi ye mo [ne aketua pa [na atamooda
nso saa p[p[[p[.

Hwei [y[ngyinaso] a [y[p[f[[:

Na ogydie ne a ogye onyame atom nekore
mo, ekyere dwumadie nnoba y] pa. ne yie e[
mo efiri akoma mo ene suban ene wiasse ne
awiey[(Atamooda). Ade[a eka sa ad[[[ho
nyine a [dib a ma hwei nyinara na [hyi[w]
ngyinaso] efiri anigyie ene ahoto [na
ngyinaso] w] akoma s[nye ene [ho] ene
honam atetie.

Na [mma no hyia adie biara w] p[s[oy[ana
op[s[osekwani [ma no ho a wagi atom, na
ey[nhyira/aseda w] so, Na [w] nfaso] w]
dwumadie mo. Na s[wodani onim w]
odwumadie bi mo a kasamu wo y[die wop[
ew] anigyie mo. Akomatoy[w] so y[nkyira [na
[nidaso] nkyira/aketua y[ay[yie. [na nkyehy[a

[so [w] dwumadi pa h] [ne nehyira [y[nnobay[
pa.

Na wo b[hy[a akoma senye ene die atwa
ahyia nyinara ebese honam atetie ene eho]
ene akomasenye ene [ho] moso], nanaso
hy[din ne tintim yie, [ne d[[[y[mmer[ema
wo nyinara ne hy[den w] ho. Na abotar[[y[
adepa yie de me no. na wobotare na b[ma
wo hwei nyinara nfaso] ntintim y[.

Afie nso]hw[ene ah]din [firi abotare mo na
wodi ehwehwei nhyira aketua ey[adie a [so
a atwa ahyia h]. na [ma wo krogryee ak]ma
dwumadie y[[h] ene mer[pa h] ene akoma
ahoto [w] onyame adum aketua.

Se die okonuy[m Mohammed (onyame
asomdwie ene ne nhyira enka no] aboy[
ama nie w] Hadibi pamo s[:

Ogyedieni asem ey[nwawa, ne biribiara ey[
papa, s[ ]ko] anigyie asohwei mo a: na wayi
onyame ay[papa ama no. na enye obiara
agyese ogyedie nii.

Okonkyenii erekakyere s[agyidenii ehao
ene nakoma senye ene dea atwaneho ahya
nyinara [y[nnobaya pa [ne kwan biara so [fa
ne dwumadie [y[ma no.

Aden na y[ya mmienu [ntitmo abadie kyere
[w] papay[ene moso]. Saa mmienu ye y[
adie a [bom a [so yie. Saana w] gyidie no
ene dwumade pa mo aketua nhyira.

S[die y[de papa ene dwumadie pa [toto ho
no a yakano abotare ne ndaasie anaa
ayeyie mo ene di[[diso]. Na ekasa kyere efa
anighie ene ahoto ew] [br[a akoma seny[
ene k]ndnada ene honam br[ene eho] ene
akoma nkyereso ene wiase asetena
ahokyere. Na nyirana [hy[ma w] nkwa
asetena pa mo f[f[[f[w] adae ye mo.

Na d[[[twafo] so no [y[adie biara a b[tome
ay[efa eho] mo ene bonee mo na adani w]
so bae pa mo, Sadie ehya apr[pr[nsa hao]
ne moso], hwei akyi no ny[ahoto nma
akoma. Nanso [y[kosiebo] ana motuo de

ma [bo] [demo. [na akoma ngyena b[[bi
 faako nanaso [w] nkyekye mo w] dwumadie
 biara of eso-fofro]. {to akoma [gye bribi [tom
 ena eto] da so a ngyentom, na s[kraa
 akoma no [gye ne nhy[[tom a oya honam
 ateetie ene ehao s[die yaka amino atwam.
 Na bio [hyia akoma s[ny[, kodanda ene,
 ateetie ene [ho, a atwan ahyia akoma mo.
 Pny[adie a wo b[bosa tibonee nkwa asem
 [ne yarey[ahodo] adwen ene bonee. Na
 eho a [y[bonee a wo womo no {nma nhira
 anaa abotare na [kom akoma no [mm no [y[
 mmere hao.

Hwei neyirana [y[aniso a nhw[hw[mo
 nsohw[. [nfatoho: s[so hwe h w[nipa
 sobore mo w] onyanie moa nanka wo b[
 w]no nsonnso noy[, d[[okota gyedie mo hie
 [ne d[[onkobi gyedie mo hi[agye ajapadie
 bi a oreb[ya nkoaa ene adom ene
 animoyam na {ny[onyame som na ore
 tw[tw[.

Nanso ogyedie ni s[y[so no tw[ew] yarie
 mo [ne hiemo a ene nsotw[biara ew]
 nanimoyam a otintim w] agyedie mo na]saa
 w] anidaaaso] ene npenie ew] d[[onyame
 akyeky[.

Sa ara na y[w] aniwa anibre, [nhwe hwei d[[
 onyame ahyehye ato] amino a {y[nkraa bia.
 Na]hwe[d[[ew] h] na ogyim d[[oho nesoro
 anaa onhw[d[[[ky[no [w] anibreso ene
 ateetie na nani agye [w] d[[ow] w] wiasa
 anigyie mo ene naniso nedie. Sadie ob[y[
 no na agyidie nnim nsotw[be b[tono tes[
 ahia no ene wiasa biara nsotwa a]np[, ob[
 ho noa s[ay[tibonee ene ab[mobo] ama no.
 Nfatoh] [twato]: Na s[y[ka birib [fa [ho]
 ngyenaso] ob[ho onipa no wahye den w]
 nekor[gyedie mo a atintim nakoma mo. [w]
 akomatoy[mo, na]hy[den w] ahobr[s[[mo.
 Na [ma no nk]so] a [bae w] adwendweni mo
 ene nnie mo kasa ene dwumadie mo. Na
 ]dwene s[[y[wiasa nuama. Sente [ma

nfarama pa aphoto ene akoma ntintim yp.
 Sadie ob[ya agyedie ni a oka ene saa die
 abom [w] ndame sobae tebia mo, s[nte eho]
 ene akoma mo ete ateetie b[ka no. [nam sp
 otwaka eho] ene honam ateetie seny[mo
 ew] baabi a [nhia nkyerekyere. Na {y[nipa
 su. Hwei [y[nipa nnie sobae ngyenaso] w]
 [bi mo so a nfata nyerekyere pii. {na ogyedie
 nii a abort[[ka ne ho. {tes[mmere a]de w]ra
 mo ene akoma seny[pi[ahyensodie.
 Nanso papy[ene s[nye (bonee); anaa s[
 ogyedieni ene odebonie y[nii (Kaafir)
 nyinara [bom anaa w] twapaka ew] nmoden
 bo aho]den mo ene aborare ene ofdi neho
 [etwere onyame na odaa no ekah] n a ode
 hwehw[nhyira efiri onyankop]n w], Aky[so]
 ade mmoden bo enkaho na [susu anaa [tee
 ho] so na ene agogono br[mo.
 S[die onyame akai (s[[y[mos[mo w[[hao
 ateetie mo a , omo so (Kaafirefo)) w] mo [w]
 ateetie mo s[die mo (Agyedifo)) mo w]m

nanaso mo w] anidaso] pa [firi onyame w]
abra a w] mo nni anidaso] no bi.

Sura Nisaii 104

Onyame b[ma w] mo gyena br[a [sombo
[w] asoro hema mo na [y[suronko a
onyame ede b[ma wo] nom anaa [ho] biara
nne w] ene debr[a [bere. Onyame aka bio
s[: (monse abotere na onyame [ka
abotarefo] wo].

Sura- Anfaal: 46

Z-Ewi ngye na so] y[ya eho] ene ehao ene
akoma as[ny[: Papay[ene subae pa ne nam
ena kasaso ene nnie anaa nkekaho] ne
nam.

Subae pa ma nkyeky[mo: nyinara [y[papay[
ene nnie pa. Na onyame [de nyinara to] w]

mae efa papay[ene bone ene ehao ene
ateefi[ene akoma s[ny[sedie [w] ho.

Nanso ogyedie nii d[[ ]hy[ma [wom na oyeye
mo [firis[ogyedienii ne papa y[[w] nakoma
mo [y[onyame nti. Na]de [hwehw[nhira. Na
onyame nti. Na]de [hwehw[nhira. Na
onyame b[y[ne papay[nhira anidaso] ama
no (Atamooda) a atwa ahyia nhyira a
]twetw[onyame nti.

Onyame aka no koraan mo s[: (papay[biara
nne dodo] mo [firi

[ko] bi mo agyes[de[wahy[s[yi wojapadie
ma, anaa y[nniepa anaa siesie nipa ntem,
na obiara a ob[y[w[l na ode hwehw[
onyame nhyira [npinie no, sedie eti biara
y[b[ma no aketua nhyira a [so] ([dimo).

Onyame [rekakyer[s[, nyinara [y[papay[[w]
akoma mo, papay[eko] papay[mo na [pepa
s[ny[ene de[[kekah], [na ogyedienii de[

orehwe hw[nhyira s[onyame b[ma no
 nhyira kesi[. Na [fa nhyira kesie a [sonbo
 [gyina h] [ma akoma seny[ene atatie ene
 kodanda ene [yam hyihyie ene de[[kekah]
 ena onyame edeb[ma no.

NDIDESO} (2)

EQ} NGYENASO} EDE AKOMASENYE

EHAO EW} ATEETIE MO ETOH} ENE

AKOMA APREPRE EFA DEE EHA NO MO

ETOH}

3. Ew] ngyenaso] [de akoma seny[[hao [w]
 ateetie mo [hoh] [ne AKoma appreprie honam
 dee [ha no mo [toh]: Aprepreyie dwuma [w]
 [dwumade bi mo anaa nimde[[w] nimdie mo
 nfaso]. {y[nokor[s[{DAADA Akoma w]
 aprepreie mo [no nema akoma seny[[ne
 nehao, sedie [tie [werefie ngyenaso] [w] [w]
 ngyenaso] a ay[nky[[ma ehao ene eho] ene
 akoma seny[. Na nani [gye yie w] so, Na [de
 modenbo kaho], Na saa ngyenaso] y[biom

[w] nkyerekyere mo pii w] agyediefo] [ntem ene de[ekekaho], nanso ogyedienii die]hy[ma w] gyedie mo ena oy[nebiri biara Onyankop]n nti, na op[nhyira [w] aprepre [fa nimdie mo a]ho anaa]sua. Na oy[nnie pa [fa nimdie wasua. S[[y[[soma na [y[Onyamesom, s[nsoap] na s[[y[wiasse aprepre anaa wiasse amanie/ amamr[ ]te negyedie ho] [ma nenkantie [ye nkatepa. Na nensoso y[[y[nboa [w] onyame asem te[ediekyere. Na saa dwuma die ye need akoma seny[ene ehao ene honam ateetie. Mmere dodo] s[n na nipa ak] nsowh[mo [fa honam ateetie ene akoma seny[ene ehao ahodo] mo ene dee ekekaho na]mo asom y ie saa yarie no na afei saa adurono agyi no: (Ewurafie ngyenaso)] a [fa ateetie biara ene honam ehao [ne dwumadie aprepre a [dimo). [y[adie a [fata aprepre a ab[mobo] efa kraa aprepre nkoho], [firi s[hwei [ya adwene no nfaso]. Onyame ne nim.

EW} ADIE A EDE AKOMA S{NY{ {TO W}
{NE EHO} NE ATEETIE:

Adwenedwene nkabom nyinara modenbo mo [fa dwumadie a [w] h]. [ne twa a wob[twa daakye bi [da modenbo mmere. Na [fa akoma seny[w] mmere a atwan [fa hwei no okonhyenii Mohammed (Onyame nhyira [nka ho) asere[ahobae bo [firi ehao ene akoma s[nye h] (Buhaari ene Muslim), Na [y[akoma seny[[y[adie bi a atwam a ontumi sae nakyi biom na wadef[def[no. Na [hao a yaka ngyenaso] ehao ew] daakyi. Na ay[ama nkoa daben ne dano oboaboa ne biri biara ene ne mmoden bo [w] saa daa no nsiesi[[w] ne mmere mo [reba. Nanso se]boaboa ehao anaa akoma ateetie ema nhy[ma dwumadie asipe. Na afei ama akoa akoma seny[ne ehao s[okonhyeni Mohammed (Onyame Asomdwie enka no)

{sere onyame anaa abompae anaa ap[tinie
ama nasoafu] a. Okas[ew] niboaw
onyame ho ene akoma to y[adom mo ew]
mmodenbo mo nikore mo]fr[s[ob]ya na
]keka neho s[ode dee ofr[no b[to]. [firi s[
mapebo [b[n dwumadie y[. na akooa bo
moden w] dee a eb[y[nfaso] ne Nyamesom
mo ene ne nadwene mo: Na Onyame [boa
no [w] so. S[die Okonhyeni Mhammed
(Onyame Asomdwe enka no) [kaas[: Twei
wo ho [firi adie a maba nfaso] [mma ho. Na
sere onyanie mmooa na [nye ak]jor, saana
biribi [ya ho a, enka s[: Nanka meyee sae,
[yee sa a sai, Nanso kas[: [y[onyame
nhyehy[y[, Na dee op[na na y[, Nenso s[
]ny[saa: {b[be[obonsa kwae (efiri Muslim)
Okomhyeni aka nyinara abom w] nfaso] mo
ew] kwae biraso. Hwei onyame mmooa [w]
akwajoro [no ney[br[ateetie ene ehao biara
mo ena asom dwe [w] dwumadie mo nfaso]

a atwam. Na [de adasie ew] onyame nhyehyeh[mo ene natamo].

Na saa nhyehye y[ahyemo mmieno:

Nhyehyemo [y[ma akoa anamoto] [w] dee

okotam anaa adee y[kotam a [y[[ma no,

anaa odito] anaa s[agyogono mo: wei

[kyere akoa mmodenbo ene [som mmoa.

[na nhyehy[mo a [nti s[: Wu [kyere akoa

akoma t]ye ene onyame mpenie ene [de

neho atwere onyame a netiri nbonase anaa

s[naa biara na ay[nyeni ngyanaso] ama

anigyie ew] akoma seny[ene eho] ne

ateetie mo.

Ndideso](3)

EWU NGYESO] [SO] [TERE AKOMA ENE AKOMA T]Y]

5. Efiri ew] ngyenaso] [so [ter[akoma ene akoma t]y[mo: (Onyame ntomtomy[dodo]).

Efire s[[di akontini eyie ew[akoma a [ter[

ene akoma t]y]. Na [fa ateetie ene [ho] ne akoma seny]: Onyame akas[: (s[nti [ny[onyame ntomtomy[n[ma akoma [y[mmere ene akoma to]y]).

Sura Raad 38

Onyame ntomtoy[[di akotini paa [yie [w] saa abosa sem ye [ya [[h] na afie]ya [nidaaso] nhira aketua akua.

6. Sa ara biom na yeka [fa onyame adom a [y[p[f[[[ne dee asoma anaa awenta. {y[nokor[neka [ne nihono [ma Onyame [pepa anaa odi akoma [ho] ene ateetie [to]. Na [ma akoa [doro onyame ay[yie)ndaasie) a [p[gya [w] p[np[nso] bi mo [k] pims[akoa [p[gya [w] p[n[p[nso] bi mo ek] pims[akoa [w] hia mo koraa a, anaa yarie mo anaa biribiara [tes[onyame nsowh]. Nas[akoa [hyia saa onymae adom ye ontumi nhono

anon a wasese. {w} adie [p[tono a yapo ntem. [po adie [ny[w] gyese onyame adom nk]aa. Nas[onyame [di ehao ene adie a wapo [di so nakoa [hw[a na wo b[hono sa odi abotare ene npenie ene asomdwie [p[y[dwumadie pa amino. Na akoa [wtwetw[onyame nhyira aketua, s[nti ose abotare [ore anadwo daso] mo [gyena ninaaso [fere onyame w] onyame npenieso. Na]fer[adie a e[ye[f[a niwor[nfi a die [u[f[[tes[nhira [fa abotare ntoatoaso.

7. **efire adie [w] nfaso] w] mo biom**

[w] dee okonkyeni Mohammed (onyame asomdwie enka no) aka no [w] hadiise sahiih] nio s[: m]hw[d[[ ]w] ma ase na ma m]n hw[dee]w] mosro. {ny[saa m[n ya onyame nhyira adom nk[so] (Buhari [ne Muslim mo).

[firi s[: s[koa [di neni [tw[saa adie ye a [ma no ya honam ateetie [seni nfaso] [y[

ajapadie sedie[tiē biara. Oya akoma seny[
ene ehao ene ateetie. {na {nigye ene ahota
ene onyame adom [w] ho [ma dee]hw[dee
ow] nase. Mmere tintii biara a koa [be[hwe
hw[onyame Adom nyhira a adaadi ene de[
asoma ene nyamesom ene ne wiase. Na]h[
no s[onyame aman] nyhira dodo] na odi
ehao ene m]so] mmoroso] ato] amino. Ena
akylie ennew[s[y[di akoma seny[ene
adentie ene [hao [tw]. Na ay[nhy[abie kwan
ama anigyie ene akoma to y[.

Ngyenaso] nhye ema anigyie na epam

Akoma senye ene ateetie enehao.

8. Efiri ngyenaso] a eye nhy[[ma anigyie na
[pani anaa [yi akoma seny[ene ateetie ene
ehao [firi w]n: Anamoto] [w] ngyenaso] [pma
ateetie ene akoma seny[ne eho]. [w] eya a
]b[ya w] anigyie mo. Saara na [worefie a
atwa ahyia atwam y[n tumi mmano [mba
biom. Na nehono aprepre [y[s[y[p]. Na

[nono [ma gyeme ene [dam. Na [bo moden
 [ma adweneno [dwen na abo moden ama
 akoma no honam ateetie ene ehao a [di
 hyia no. {firi adie a ehao ene aho[ene
 ateetie ene dee ekeka h] a [hw[wiase mo.
 Na]nim s[saa nhy[ye [y[tibonkoso a
 nimdie nnim na afie [tumi y[pap anaa s[
 [hao ene enidaaso] ene dee ekekaho: Na ne
 nyinara [w] [tumfo] onyame ho, nsam a]y[
 biribiara [w] nikwanso. Na nne akoa biara
 nsam agyese anamoto] efa dwumadie pa ho
 nkoaara. Na odi saa [hao ye [to] [firi s[akoa
 nims[s[ ]sesa na]p] honam ateefie ye na [y[
 mmere bi a]hyia ne dwumadie. Na]b[hyia
 onyame w] akoma a [h] [te. Na afie akoma
 to]y[[w] mmere a]ya saara na]ya akoma
 ahoto na wasiesie ne dwumadie. Afie na
 apipa akoma seny[ene eho] ene ehao
 ateetie afiri nipa [h].

9. D{ {B{MA NFASO} {W} NUAMAE A ATWAM

S[ob[di saa dwumadie nbaebo a okonhyeni
Mohammed (onyame asomdwie [nka no)
[bo daa nidaa: Onyame siesie mesom
mame na [no n[y[me dwumadie ahobaebo.
Na siesie me wiasse mame na [no n[y[
abrabo asetena. Nesiesie matamooda
awieye mame na [no n ey[mebohy[.
Nemame nkwa nk]so] enye f[. [w] kwan
biara so. Nema me [wuo ahomigyie [firi [hao
birara mo. (Efiri muslim mo).

Sa ara biom na waka s[:

(Oh Awurade Onyame wahono mobr] n[y[
menidaaso]. Na {ngyae me kraa ew] [nifra
mo. Na siesie medwumadie nhinara. Na
obiara nka wo ho gye won koaa ra. (Efiri
Abuu Daawuud Sahihi)

S[nipa [di saa mbaebo ye [se neniso] w]
kwan pa so [fa ne nyamesom ene newiasse

mo yi ne nikore [ma nempaebo [nidaaso].
 {ne nidwumadie mo. Na [b[sesa [ho] ene
 ateetie adani agyeie ene ahoto] nk] nidie.

NDIDESO]

EW] NFAO] NGYENASO] [PAM/EYI
HONAM ATEETIE ENE EHO] NE EHAO, BE
AKOA [YA DE] [B] YINO [FIRI W]N.

10- {firi adie adie a {ma nfaso] ngyenaso]
 [pam anaa [yi honam ateetie [ne [ho] ne
 [hao s[akoka [ya de] [b] yi no [firo w]n. s[
 akoka [tp anamo] [w] bonee anaa ateetie
 nene ehao naira ase w] nakwan mo na
 nwer[fi anaas[ ]totwenea anaa [ba awieye
 [ma no a. Nkae no de ease atwam/ Na w]no
 [siesie [ma neh]. Nas[[tesaa [n]]nk] mo
 biom. Na hwei ay[nsiesie na ama no nfaso].
 Na afie ayi akoma seny[ene ehao ateetie
 afiri w]n, na ay[nsesay[, nanamoto] nfaso],
 Na saa [hao yeay[anigyie.

Na s[akoa [k]ta ehao ene eho] [wuo ene akoma ateetie ene hia a op[[w] adiea y[n p[mo,]nfa akoma toy[ene kraa nsiesei [w] so. Nanso [y[adiea [den [w] nhehy[y[mo na emom wo oyi wadwene afiri so na waya ahoto]. Na wo hw[hw[de[[di b[to] ama wo, [w] nsiesie mo, na wato amamo] nfaso] a [b[ateetie nyinara biom]b[bo hoden moden mo mo nsiesie ahoden mo [w] onyame mo, adwene pamo [sonbo anaa wotiri [nbowase w] saa nhy[ye anigyie [ya, ene akomabiey[[w] dee akoa [hia w] nhira ntentem mmere. Hwei ay[adansie nsohwe ene de asi [firi nsohwe dodo] mo [yie.

NDIDESO}

EW] YARISA EDORO A EDI MO EFA

HONAM ATEETIE ADIE BONEE AKOMA

ENE HONAM YARIE.

11- Efiri [w] yaris a [doro a]di mo [fa bonee akoma ene biom [fa honam yarie: Akoma ahoden ene [[Ewe neh] afri mo. Na ob[di dwumadie a ob[yi nih] afri ehao yi mo ene nnyiyimo a ob[dwen ak] bonee mo. {firi s[nipa odi nih] [ma nyiyimo. Na odi nakoma ay[adie birara [te s[[fri [ho] mo ni ene yarie mo ene dee ekekah]. Na [y[abufu] ene d[[w]ntumi [nyifri w] [firi ningynaso [hao [mo. Na s[woka nsemsem ye mo atwa ahyia. Oy[d[[b[n, [b[firiw]n ama wo akoma yatie ene eho] ne ehao ene honam kakra yarie ene eho] ne ehao ene hnam kara yarie. Na ob[w]no bonee awura womo adee nipa [b[di h]n adansie efa [hao do do] anaa b[br[[.

12. Mmere b[n [ma Akoma [di nih] atwire Onyame. Na w]de w]h] atere no. Na wonfa oh] mmano a [y[ehao ene eho]. Na afie [b[br[[wuo ehao ene ateetie asi. N a ama akoma aho]de. Na abi[akoma mo anigyie a

nhia hwee. Dodo] s[n na eho] yarinii ene
 s[ny[nii nyiyimonii [hwehw[yarisafie. Mmere
 dodo] s[n na saa nua mayi [nya tintinbae w]
 ahoden mo, Adom [ma w] de[[y[mere so,
 mere dodo] s[n na wakyere gyemesem ene
 [damsem a ahy[ma [w] onyame nhy[ma mo
 na odi b[gyena moden bo mo kiraa. Na ode
 b[ya nfaso] ngyenaso] [w] ahoden [ma
 akoma Na [di honam ateetie [hao ato].
 Onyame akas[: (Na obiara a odi nih] b[twere
 onyame no, Onyame [sono anaa osonbo [ma
 no). {kyeres[osonbo w] wiase ene adamoada
 nfaso].

Sura – Talaq 3

D[[odi nih] atwire onyame no. Akomaden mo,
 ny[adie ateetie [hao b[y[di ak]tini w] nih].
 {nkikah] asem na akoma no aye mmere. [firi
 ateefie ene [ho] a nne biribiara. Na onim s[
 onyame nesonono [w] adie watwire w] ho]. Na

wasoro onyame w] h[. Na waya akoma toy[w] bohy[y[mo. Na [ho] ene honam ateehie afiri w]n. Na asesa den diidi [w] emmere mo. {hao w] anigyie mo, {ho] w] ahoto] mo. Na [ses[y[ser[apotie. Na odi akoma ahoden ahyira y[anaa adom y[. {ne [twir[y[ntintim y[ahy[ma a onyame resonbo w] nyinara mo papa y[mo. Na [edi biribioara ato] efes[p]bo bonee ene ehao.

NDIODESO} – 6

EW} OKONHYENI (ONYAME ASOMDWIE ENKA WO) KASA MO OGYEDIE BERIMA NTWE NEH} NFIRI OGYEDIE NII BAA NHYE.

13 – Ew] Okonkyeni (onyame asomdwie [nka no) kasa mo: (Ogyedie Berima ntweneh] nfiri ogyedienii Baa nhy[. S[op] sobae bi [firi ne nhy[a, obeya sovae fofr] npenie

afiri ne nhy[a, ob[ya sobae fofr] npenie afiri
 ne nhy[({firi Muslim nkye)
 Nfaso] mmeinu a [di mo:
 D[[edi kae: nketah] dei dwumadie tinie ene
 b[a mab[n mo h], na may[adanfo] ene
 noanom w] awarie mo no, adie biara a ob[
 dan[di anaa wobp danpdi akyere mo h] no
 adwene mo] anaa gyenaso bi. Na [y[nokore
 s[[fata na mo b[siesie mo kiraa [firi s[sedie
 etie biara b[bi b[t]kyima naa pni ngoase
 sem b[man. Anaa adi p]n bi b[bam. Na s[fa
 [d] ahoden tisim ene y[nsam. Na dwen s[ny[
 ene sonsuaso] ene dee [b[n ne [ware
 nyinara. Na hwei no b[ma ho [nframa pa.
 Nfaso] mmeino: {no no [pam (Eyi {ho] ene
 honam ateetie [firi w]n: {no n[y[soso
 ahobrasie ene [dii [y[abrab]bmo. {ne
 modenbo soregye w] ky[fa a [y[nhy[ene s[
 [y[. Na ob[ya nframapa [w] afanim mmeinu no
 nyinara. Na obiara a wantene [w] de[
 okonanyeni akayi en[nuamay[b[tumi atono a

[y[saa p[p[[p[. {nifra [w] papaso na sedie ete biara ob[k] w[ateetie honam mo ena sedie eteie biara d[[wadanidi akyere no ndiedeso]do, na]b[twitwa nasodie dodo] ew] adie biara [y[ahobaebo [ma no w[awarie mo. Nipa dodo] no a won no [w] ateetie mo ene eho] paa mo, won nom esiesie w] mo h] efa dee esi no ew] abotare enne akoma to y[mo, nanso dee]y[dee [ny[no w] k] saa ateehie ye mo. {ne dee way[no w] ho}. D[[[wom ne s[[w] mo]dwen nih] efa adie [so. {firi s[ ]gyae dee esosua na afie ay[ehao nframa akoteni w] nimo. Na de[atono no]siesie no ntem ew] dee esua [ma ne ho. Na wasere onyame nmoa ew] so. Na onbu nani [nfiriso nam saa nti saa [y[mmere [ma no kakraa. Sedie kesie any[mmere amino. Na aka akoma to y[, kiraa ahomehyie.

NDIDESO – 7

EWU ADWENE MO ONIM NKWA PA
NIKORE ENE TIPA NKWA ENE AKOMA
TOYE. NOKORE {Y} KITUA {YIA.

14- ADWENENII Paa no]nim nkwa pa ene tipa nkwa ene akoma toy[nikore nkwa asetena: Na hw[y[kitua a [sua [yie. {ny[adie a [fata s[ ]b[tisp [fa ehao ene ehoo] ew] ateetie mo [fis[ninua ne asetena nkwa panokor[. Dodo] eha w] mo h] efa saa nuama ye ew] nkwa mo. A sunsonie biara nne papa ene bonee ntem. Nanaso ogyedie nii de[[fa ho] dee nokor[w] mo dwani [firi won. Na neky[fa so nfaso] [y[ntemnetm onmere.

15 – {fata so biom: S[ehoo bi [tono a anaa [ho] w] h], odi na adom efa ne nyamesom mo ene ne wiase mo [ya [totoh]. Afie [ne [hao a atono. Na [ye ntotoh]no w] hw[dodo] adoma – owaom. Na afie adwendwene no so ati. Na biom adie a osro w] kasamu

moso] [di toto adie a]w] b[br[[[w] asomdwie
 my [ya. Sedie [tie biara de[ommere [ya
 adoro penp[soa bi ahoden [ya dodo]. Na
 enam saa nti [ma eho] ene nehao [dwani [fir
 won. Na aka adi kesi[[b[tono
 efes[nhyehyey[bia/ Na odi kasay[asiesise o
 yie. Na wato anamo [fa d[[[s[s[odi to] na
 wap[gya d[[[w] [mmere.

16- [w] nfaso] no bi: {s[s[wotumi [h] no onua
 ehao anaa nipa moso] a]np[. Na [y[[kyenie
 [firi kiasa bonee mo. {mma no [ny[ehao
 mma wo. Nanso na ay[ehao ama no. Na
 woma wanibri w] modenbo mo [mma no [ny[
 ehao mma wo. Nanso na ay[ehao ama no.
 Na woma wanibri w] modenbo mu [b[boawo
 ama wo gya wanigyie ahoto]. Na enam saa
 nti [b[sa ay[[hao amawo sedie ay[ama won
 nom. Nanso s[enti saa bibiara nyawo a [y[
 [hao no bi.

17-Kae h] no s[wiase asetena nkwa [y[wo adwene. Nas[[kobas[wadwendwene [w] dee [b[ba nfaso] amawo w] onyamesom ene wo wiasemo. [n[na waya asetena nkwa pa tipa mo nti saa so so a [ne na adani.

18 - {w] dwumadie a [su w] nfaso] ene dee [pam [ho] ene [hao.

S[ob[siesie wo kiraa s[onser[ndaasie [firi obi h] ages[onyameh]. S[wote biribiara [h] a gyese[onyame h]. S[wpte biribiara [h] a gyese dee]w] ky[fa w]so anaa dee onne ky[fa. Kae hono s[saa wo dwamadie ye onyame kahoo. Emma ndaasie ene adom no nhao. S[die onyame kano koroa mo [fa ky[fa soronko w] ky[fa so ew] nabodie so: Na [y[nokor[s[y[mammo adwiani [di onyame animouyam nti. Na y[n hea aketua bi anaa nyira bi [firi m]nkye

Suraul – Insaan 9

Na hw[[tintim [w] abusua ene mma ene kasahya modenbo dwumadie nketah]. Na [mmere b[na wadwene wo kiraa h] ew] [hao bi a wahyia na watumi agyehomii w] ho] ahomi gyie. Mmere b[na wafa ahomigyie adoro] na [b[y[adom amawo. Na afie wodi adoro no ay[adwuma ama wokiraa atweir a abra ehao ene honam ateetie [daso w] h]: Na afie ob[hon] s[[hao no [daso w[ho w] woy[adoro Nyamesom a na ama wo adom bi na ay[adwene pa amawo. Na afie watumi aso dwam adie no a [hao no ay[fff[[ff]. Na [nam saa nti o ehao br[[yira na [di [dii ene ahoto [kaho [mma no [y[d[.

19 – Ma wo dwumadie nafasos] [ny[[niwa mmeino [ne nikor[dwumadie [y[w] so. Na ndani dani wanim nhw[moso] ene [hao biara. {ne dee [kekah][[y[[h]ngyenaso] ete s[ehao ene akoma seny[aeetie. Na sere

ahoto nframa. N[ma wakom nboma ngyina
[w] dwumadie a [di mo [mo.

20. {wo dwumadie nom bi a [w] nfaso}
nsiesie dwumadie ew] nemmere mo [na
daakyi mmere adaagye. {fis[dwumadie a y[
y[nsiesie w] mo no [boaboa dwumadie no
nkay[. Na dwumadie dea ka no ay[mmoh]
moh]. Na [hao ndideso] nyira. S[[k] pasa
wosiesie Obiri biara [w] nemmere mo a
[reba daakye dwumadie ew] adwene mo a
[y[den ene dwuma den mo.

21- Na [fata s[wo b[yi mo dwumadie a [di
mo. Na dee [dimo adore ene wamani]h]
kiraa nsonsonoy] a [da [mo ntem. Na wo b[
siesie a die op[w] mo. Na dee ehwa[no a [y[
ehao ateetie ene akoma seny[[w] kasamo.
Na wap[mmoa [firi adwendwene mo
krogyiin [yie ene adwentoatoa. Na nnoho]
nne s[yakyere wo. [na akerekyere [nhia

akyerekyere [y[biom. Na s[wogye
 wonsiesie [tom nokore mo a na dee [hao no.
 Wo di]h] atwere onyame. [fis[onyak]p]n [do
 ]m] a w] mo [di]mo h] [twere no.

ASEDA NYINARA {W} ONYAME ADASA
MA NYAME ONYAME MPAEBO ENE NE
NHYIRA NKA MAHAMMED {NE NE FIE FO}.

Nwoma y[ahyema [fa atweref] atweredua:
 SHK: ABDUL NASIR MOHAMMED
 EWU NDA A }Y{ 8/FEBRUARY/2016 AD,
 28TH/4/1437 HJ.

ASANTE TWI TRANSLATION

Kwakyerefo] a ohwese maa wotintimiie ne:

1. Sheikh Mahmud Ahmed Mahmud (Islamic Preacher in twi student Imam Ibn Saund Unverisity)
2. Shk Mahmud Yeboah (Twi preacher in Islam)
3. Graduate to Institute of Language
4. Sheikh/Imam Abdul Rauf Adam (Afrancho Imam)

Na die otwere nwoma ebaa Asante Kasa

Mo [y] monua so biom:

Sheikh Abdul Nasir Mohammed

TABLE OF CONTENT

PAGE

(AKWANKYERE A AHYEMA W} NKWA TIPA ANIGYE{ H}

2

TIPA ANIGYIE NKYEKYEMO

3

NDIDESO}

4

NGYENASO} A ESO ENE NENYINI

4

ENO NO GYEDIE ENE DWUMADI PA A EBAE

4

NDIDESO} (2)

EQ} NGYENASO} EDE AKOMASENYE EHAO EW} ATEETIE

8

MO ETOH} ENE AKOMA APREPRE EFA DEE EHA NO MO ETOH}

9

EW} ADIE A EDE AKOMA S{NY{ {TO W} {NE EHO} NE ATEETIE

Ndideso}(3)

EWU NGYESO] [SO] [TERE AKOMA ENE AKOMA T]Y[

NGYENASO] NHYE EMA ANIGYIE NA EPAM

AKOMA SENYE ENE ATEETIE ENEHAO.

D{{ {B{MA NFASO} {W} NUAMAE A ATWAM

NDIDESO] 3

EW] NFASO] NGYENASO] [PAM/EYI HONAM ATEETIE ENE

EHO] NE EHAO, BE AKOA [YA DE[[B[YINO [FIRI W]N.

NDIDESO} 4

EW] YARISA EDORO A EDI MO EFA HONAM ATEETIE ADIE

BONEE AKOMA ENE HONAM YARIE.

**NDIODESO} – 6
EW} OKONHYENI {ONYAME ASOMDWIE ENKA WO} KASA**

**MO OGYEDIE BERIMA NTWE NEH} NFIRI OGYEDIE NII BAA
NHYE**

**NDIDESO – 7
EWU ADWENE MO ONIM NKWA PA NIKORE ENE TIPA NKWA**

**ENE AKOMA TOYE. NOKORE {Y{ KITUA {YIA.
ASEDA NYINARA {W} ONYAME ADASA MA NYAME ONYAME**

MPAEBO ENE NE NHYIRA NKA MAHAMMED {NE NE FIE FO}.

